

ANMELDELSE HISTORIE 24. jun. 2019 | kl. 10:53

Bevidstgørende historieundervisning

Af: Karsten Møller

Fremragende hæfte på blot 55 sider redegør for tid og kronologi, og samtidig er der glimrende forslag til mindre undervisningsforløb, der kan være med til bevidstgørelse hos eleverne fra 3. klassetrin til udskolingen.

Henrik Smedegaard Larsen

Tid og kronologi

Hvordan arbejder man med tid, kronologi og perioder i folkeskolens historieundervisning?

Columbus

Fakta

Titel

Tid og kronologi

Forfatter

Henrik Smedegaard Larsen

Pris

50

Sider

60

Forlag

Columbus

De fleste kender til udtrykket "i gamle dage" eller "for længe siden" uden at sætte det i relation til noget helt konkret, men blot til noget fortidigt. Og tid er på mange måder et uhåndgribeligt, abstrakt begreb, der især for børn kræver at blive sat i relation til netop noget håndgribeligt.

Hæftet "Tid og kronologi" skelner mellem absolut og relativ kronologi og fremlægger nogle teoretiske overvejelser og eksempler på øvelser om tid, kronologi og perioder, som må siges at være ganske anvendelige og relevante i historieundervisningen.

Absolut kronologi handler om at tidsfæste en begivenhed eller en periode med et eksakt og bestemt tidspunkt, for eksempel 9. april 1940 eller 11. september 2001. Der kan også være tale om forskellige datoer inden for en bestemt historisk begivenhed, der skal anbringes tidsmæssigt korrekt. Her bør man nok huske at understrege, at selvom den og den periode sluttede, så lever en del af periodens kendetegn videre frem og har indflydelse på næste periode.

Relativ kronologi handler derimod om, hvad der kommer før, efter eller er samtidigt. Og her nævnes et eksempel for 5. klassetrin, hvor øvelsen kunne være at placere Christian den 2., en romersk senator, en amerikansk kvinde fra 1920'erne, en viking og en stormand fra 1800-tallet i kronologisk korrekt rækkefølge. Det kunne også være at anbringe billeder af forskellige genstande fra forskellige historiske perioder i rigtig rækkefølge.

Materialets virkelige styrke er, at der underliggende er tale om bevidstgørende historieundervisning. Historieundervisningen kan så sandelig blive til en tur ind i fantasien, men den logiske tankegang har også sin plads. Mon ikke de fleste lærere kender til at tegne et potteskår på tavlen og spørge om, hvordan hele krukken mon har set ud, for at få eleverne til at tænke kreativt og med fantasi.

I en anden af øvelserne er klassen delt op og anbragt i fire hjørner, nemlig romertiden, vikingetiden, middelalderen og den tid, da dine bedsteforældre var børn. Opgaven går nu ud på, at eleverne stilles nogle spørgsmål af læreren; spørgsmål, der ikke skal besvares med et ja eller et nej, men spørgsmål, der kræver selvstændig stillingtagen, for eksempel: Hvad synes du om ...? Og man kunne tilføje: Hvilken periode vil du helst leve i selv?

At eleverne skal bevæge sig 45 minutter i løbet af en skoledag, har der været talt og skrevet meget om. Nærværende hæfte inddrager "bevægelsen" på bedste pædagogiske vis, og via nogle øvelser "kan tiden kropsliggøres". Undervisningen må altså ikke kun være koncentreret om det verbale og intellektuelle, men også være baseret på øvelser, hvori indgår korrekt placering af for eksempel forskellige historiske billeder. Selvom det næppe frembringer høj puls og sved på panden, aktiveres eleverne på en anderledes måde.

Hæftet er aldeles glimrende. Det er nemt, overskueligt og har en indbygget motivation, der helt klart er bevidstgørende og kan vække elevernes interesse for historie på en anden måde.

